

До членовете на
Научното жури

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Симеон Владимиров Тасев

По: дисертационен труд на тема: "Модел на проектно-целево управление на Апелативен район/ по примера на Апелативен съд Варна“ - автор Ванухи Бедрос Аракелян

Уважаеми членове на научното жури,

Представената дисертация е в обем над 200с., отделно библиографска справка с 43 заглавия и приложения над 30с. В структурно отношение трудът се състои от три глави, всяка от които съдържа и отделни параграфи.

В увода са изтъкнати значимостта и актуалността на проблемите, свързани със съдебната реформа у нас. Те са свързани и с дейността за "пълноценно интегриране на страната ни към единната институционална система и правно-нормативна рамка на ЕС". В изследването е констатирано, че въпреки развитието на съдебната система, в нея се очертават и някои нерешени проблеми. Причините за това са от обективен и субективен характер и някои от тях са породени от "конкретно историческо проявление на глобализацията". Посочено е, че сериозно предизвикателство към системата имат и информационните технологии, а като слабост в нея се отбелязва и противоречивата съдебна практика.

В изложението изрично е подчертана важната роля на Апелативния съд в системата на органите на съдебната власт.

1. В тази насока, изследването има за цел да представи модел на управление на апелативен съдебен район, основан на проектно-целеви подход, възприет от Апелативния съд Варна. Разгледани са подробно: а/ вътрешното законодателство у нас, което урежда управлението на

съдебната система; б/ международните разпоредби в тази област, които имат задължителен характер за Република България; в/ набелязани са мерки за повишаване ефективността в дейността на съдилищата; г/ формулирани са предложения "де леге ференда" и др.

Научната новост на дисертацията се състои в предложени апробиран модел на управление, обоснован на основата на комплексен анализ на дългогодишен практически опит.

В глава първа, на труда се правят терминологични уточнения, свързани с проектно-целевия подход в управлението. Разгледани са и предпоставките за ефективност на проектите при управлението на Апелативен съд Варна.

В заключение е изтъкнато, че проектно-целевото управление на орган на съдебна власт е най-прагматичния и ефикасен начин на управление на публичен субект и, че Апелативния съд Варна има сериозен опит в тази насока.

2. Втората глава на труда е посветена на въпроси, свързани с: а/основните конституционни принципи на съдебната система; б/ мястото на апелативните съдилища в съдебната система у нас; в/ проектно-целевото управление на Апелативния съд Варна в периода 2014 - 2018г.

Разгледани са въпроси, свързани с мястото на апелативните съдилища в съдебната система у нас. С възстановяването им през 1991 г. и определяне на правомощията им със Закона за съдебната власт, бе очертана и рамката, на законовите възможности на председателя на апелативния съд.

В работата дисертантът се спира подробно и на проектно-целевото управление на Апелативен съд Варна, през периода 2014-2018 г.

В тази насока са разгледани подробно четирите фази на проекта: а/ проектен дизайн; б/ проектно планиране; в/ проектно управление; в/ проектен мониторинг, контрол и оценка на проекта.

В обобщение е посочено, че управлението на проектите е системен процес, за ръководене осъществяването на комплексни намерения.

3. Третата глава на дисертационния труд е озаглавена - "Модел на

надграждащо проектно-целево управление на Апелативния съд Варна, 2019-2024 г. "

В раздел първи се обосновава значението на проектно-целевото управление на системата. В него са разгледани въпроси, относно: а/натовареността на магистратите; б/ липсата на унифицирана мрежа на електронни услуги; в/ конфликтът между принципа на случайно разпределение на делата и специализацията на съдиите; г/ проблемът с вещите лица; д/ противоречивата съдебна практика; е/ буфериране на професионалния стрес; ж/ нова управленска политика на "споделено управление". Посочено е, че някои от проблемите са резултат на цялостния модел на функциониране на държавата в периода на прехода.

В раздел втори на глава трета са представени детайлно четири комплексни проекта: А/ реализация на вътрешните резерви на съда и повишаване ефективността на съдопроизводството и по-конкретно: а/професионалната подготовка на съдиите и съдебните служители; б/ реализация на вътрешните резерви на съда, и повишаване на ефективността; в/ разширяване приложението на видеоконферентната връзка в съдопроизводството. Б/ Повишаване на общественото доверие в съда -проактивна медийна, образователна, социална, и обществена комуникация с ключови за съда общности. В/ Преодоляване на професионалния стрес в съда. Г/"Споделено управление".

В труда е направен подробен научен анализ в тази насока.

4. В края на дисертационния труд са обобщени изводите и са формулирани предложения за бъдещата дейност на Апелативния съд Варна, те имат характер на приноси в изследването.

Представен е и автореферат, в обем от 44 страници.

5. Научни и научно- приложи приноси на труда:

За първи път в нашата доктрина се прави цялостно и задълбочено изследване на "Модела на проектно-целево управление на Апелативен район по примера на Апелативен съд Варна". Резултатите от изследването имат важно практическо значение. Те имат характер на универсален цялостен модел на управление на проекти и могат да бъдат ползвани от

административните ръководители и органи на управление на съдебната власт.

Конкретните приноси могат да бъдат обобщени, както следва:

а/ направено е предложение за изменение на Закона за съдебната власт, с което да се възложи на върховните съдебни инстанции и прокуратурата - да дават експертни становища при промяна на законодателството, в областта на правораздаването;

б/ при промени в Закона за съдебната власт да се предвиди задължително съгласуване с магистратите на апелативно ниво и с тези от ВКС и ВАС;

в/ да се прецизират критериите за атестиране на магистратите и се промени процедурата за кариерното им израстване;

г/ да се установи норматив на натовареност на магистратите и на съдебната администрация;

д/ да се въведе единна информационно-управленска система на съдилищата;

е/ да се предприемат действия за реформиране на института на съдебните експертизи;

ж/ да се постави акцент върху личността на административния ръководител;

з/ да се преодолее конфликтът между установената мандатност на административния ръководител и проектно-целевото управление на съда и гаранциите за приемственост.

6. Критични бележки и препоръки:

Препоръчвам на автора: а/ при издаване на труда като монография да избегне казуистиката в изложението; б/ във връзка с констатацията за противоречива съдебна практика може да се посочи, че през периода 2008-2018г. от приетите общо 103 тълкувателни решения на ВКС по граждански и търговски дела - 70 от тях са подписани с особени мнения.

7. Заключение:

Дисертационният труд представлява завършено научно изследване на

актуална тема. Изложени са оригинални становища на автора, които са добре аргументирани. Трудът показва способност за самостоятелно изследване на важни теоретични и практически въпроси на високо научно ниво. За това несъмнено е допринесъл големия практически опит на автора като съдия в различните степени на съдилищата в съдебната система и преподавателският ѝ опит, като преподавател по право в юридическия факултет на ВСУ "Черноризец Храбър".

С оглед на изложеното считам, че са изпълнени всички изисквания на чл. 6 от ЗРАСРБ и чл. 24 ППЗРАСРБ и Вътрешния правилник на ВСУ „Черноризец Храбър“. Представеният дисертационен труд съдържа научни и научно приложими резултати, които представляват принос в областта „Администрация, управление и политическа науки“, поради което убедено предлагам на научното жури да присъди на Ванухи Бедрос Аракелян образователната и научната степен „Доктор“ по професионално направление 3.7 „Администрация и управление“ /програма „Организация и управление извън сферата на материалното производство“/.

София, юни 2020г.

Подпис:

/ проф. Симеон Тасев /